Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον. — Τιμὴ φύλλου δρχ. 50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα τὰ Σχολεῖα (1932). Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ 1945: Διὰ τοὺς ὀκτὼ μῆνας (Μάϊος-Δεκέμβριος) Δρ. 1300. Κατὰ τετραμηνίαν Δρ. 700. Κατὰ φύλλον Δρ. 50.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ Ἀπροσώπως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας», Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879 ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945 ἐξαιρετικῶς, ἐπειδὴ ἀρχίζει τὸν Μάϊον, θὰ περιλάβῃ φυλλάδια, δωδεκασέλιδα ἢ ὀκτασέλιδα, ὀκτὼ μόνον μηνῶν.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται ἀπὸ δρ. 1500 ἕκαστος καὶ ἄνω.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτᾷ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 200

Περίοδος Γ'. — Τόμος 1ος — *Ἀθῆναι, 16 Ἰουνίου 1945* — *Ἔτος 67ον — Ἀριθ. 7*

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Μὰ κεῖνο τὸ κακόμοιρο, συμπλήρωσε ὁ Ντίκ, τὸ νόμισαν γιὰ μάγισσα, κι' ὅπως ἤτανε ντυμένο μὲ ἀνδρικὰ ροῦχα, τό κάψανε πάνω στὴ φωτιά.

Ὁ Τζὼν Μάτχαμ σταυροκοπήθηκε εὐλαβικὰ καὶ φάνηκε σὰ νὰ προσευχόταν.

—Τί κάνεις ἐκεῖ; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Προσεύχομαι γι' αὐτήν, ἀπάντησε ὁ ἄλλος, κι' ἡ φωνή του ἔτρεμε λίγο.

—Γιὰ μιὰ μάγισσα; φώναξε ὁ Ντίκ. Ὅμως ἀξίζει νὰ προσευχηθῆς, ἂν θέλεις. Ἤταν ἡ καλύτερη γυναίκα σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Ὁ Ἄπληγιαρτ, ὁ γέρο τοξότης, ἔπαιρνε ὅρκο στ' ὄνομα τῆς Ζὰν-ντ'-Ἄρκ. Πραγματικὰ ἤτανε μιὰ γενναία γυναίκα.

—Καλά, μίστερ Σέλτον, εἶπε ὁ Τζών, μπορεῖ νὰ μὴν ἐχτιμᾶς τὰ κορίτσια, ὅμως καὶ σὺ δὲν εἶσαι ἀκόμη ἕνας ἄντρας σωστός, γιατὶ ἀλλιῶς θὰ ἤξερες πὼς ὁ Θεὸς ἔπλασε τὴ γυναίκα γιὰ νὰ βοηθάῃ τὸν ἄντρα, καὶ τὸν ἄντρα γιὰ νὰ προστατεύῃ τὴ γυναίκα.

—Πούφ! ἔκαμε ὁ Ντίκ. Εἶσαι ἀκόμα ἕνα βυζανιάρικο, γιὰ νὰ συζητᾶς τέτοια πράμματα. Κι' ἂν θὲς νὰ μάθης ἂν εἶμαι σωστὸς ἄντρας, κατέβα ἀπὸ τ' ἄλογο, κι' ἔλα νὰ σοῦ δείξω μὲ γροθιές, μὲ σπαθί, ἢ μὲ τόξο, τὴ δύναμή μου.

—Ὄχι! δὲν εἶμαι πολεμιστὴς ἐγώ, εἶπε ὁ Τζών. Κι' οὔτε ἤθελα νὰ σὲ προσβάλω μὲ τὰ λόγια μου. Ἀστειευόμουνα. Κι' ἂν μίλησα γιὰ τὶς γυναῖκες, εἶναι γιατὶ ἄκουσα πὼς πρόκειται νὰ παντρευτῆς.

—Ἐγὼ νὰ παντρευτῶ; φώναξε ὁ Ντίκ. Πρώτη μου φορὰ ἀκούω τέτοιο πρᾶμα. Καὶ μὲ ποιὰν παρακαλῶ;

—Μὲ τὴ Τζανίνα Σέντλεϋ, ἀπάντησε ὁ Μάτχαμ κοκκινίζοντας. Αὐτὸ τὸ κανόνισε ὁ Σὲρ Ντάνιελ. Θὰ κερδίσῃ λεφτὰ κι' ἀπ' τὶς δυὸ μεριές. Ἄκουσα πὼς τὸ κακόμοιρο τὸ κορίτσι κλαίει γι' αὐτὸ τὸ γάμο. Φαίνεται πὼς σκέπτεται σὰν καὶ σένα, καὶ πὼς δὲ θέλει νὰ παντρευτῆ.

«Εἶσαι πολὺ γενναῖος, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ Μάτχαμ. Χτύπα!...»

—Ὁ γάμος εἶναι θάνατος σωστός, ἄμα γίνῃ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, εἶπε ὁ Ντίκ μελαγχολικά. Ὥστε κλαίει τὸ κορίτσι; Γιὰ κοίτα λοιπὸν τί στενοκέφαλα ποὺ εἶναι τὰ κορίτσια. Κλαίει προτοῦ νὰ μὲ δῆ! Κλαίω ἐγώ; Ὄχι! Κι' ὅμως πρόκειται νὰ παντρευτῶ, καὶ θὰ παντρευτῶ χωρὶς νὰ δακρύσω! Πές μου πῶς εἶναι; ὄμορφη ἢ ἄσκημη; Καλὴ ἢ κακιά;

—Καὶ τί σὲ νοιάζει; εἶπε ὁ Τζών. Ἀφοῦ πρόκειται νὰ τὴν πάρης, θὰ τὴν πάρης. Τί ἔχει νὰ κάνῃ ἂν εἶναι ὄμορφη ἢ ἄσκημη; Αὐτὰ τὰ ρωτᾶν τὰ μικρὰ παιδιά. Δὲν εἶσαι βυζανιάρικο ἐσύ, Ρίχαρτ, καὶ εἶπες πὼς θὰ παντρευτῆς χωρὶς νὰ δακρύσῃς.

—Πολὺ σωστά, ἀπάντησε ὁ Ντίκ. Δὲ σκοτίζομαι γιὰ κάτι τέτοια.

—Ἡ γυναίκα σου, ἡ λαίδη Σέλτον, θάχῃ ἕνα χαριτωμένο λόρδο γιὰ σύζυγο, εἶπε ὁ Μάτχαμ.

—Καλύτερα νὰ μὴν τὸν πάρῃ, ξαναπε ὁ Ντίκ. Θαρρῶ πὼς θᾶμαι μαζύ της ὅσο πιὸ χειρότερος μπορῶ!

—Μπά, τὴν κακομοίρα! φώναξε ὁ ἄλλος.

—Γιατὶ τὴν κακομοίρα; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Γιατὶ θὰ παντρευτῇ ἕναν ἄντρα ἀπὸ ξύλο, εἶπεν ὁ σύντροφός του. Θᾶναι φοβερό, ἕνας σύζυγος ἀπὸ ξύλο!

—Ναί! φαίνεται πραγματικὰ πὼς εἶμαι ἀπὸ ξύλο, εἶπε ὁ Ντίκ, ἀφοῦ περπατάω τόσες ὧρες καὶ σὺ πάνω στ' ἄλογό μου. Μὰ εἶμαι φαίνεται ἀπὸ καλὸ ξύλο!

—Καλέ μου Ντίκ, συχώρεσέ με, εἶπε ὁ ἄλλος. Ὄχι δὲν εἶναι ἔτσι. Ἔχεις τὴν καλύτερη καρδιὰ σ' ὅλην τὴν Ἀγγλία. Ἀστειευόμουνα. Συχώρεσέ με, καλέ μου Ντίκ.

—Φτάνουν πιὰ οἱ ἀνοησίες, ἀ-

ἀπάντησε ὁ Ντίκ, λίγο στενοχωρημένος ἀπὸ τὰ καλὰ λόγια τοῦ συντρόφου του. Δὲν μοῦκανες κανένα κακό. Καί, μὰ τοὺς ἁγίους, δὲν πειράχτηκα καθόλου.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ ἀγέρας ποὺ φυσοῦσε ἀπὸ πίσω τους ὅπως προχωροῦσανε, τοὺς ἔφερε στ' αὐτιά τὸ σκληρὸ ἦχο τοῦ σαλπιγκτῆ τοῦ Σὲρ Ντάνιελ.

—Ἄκουσε! εἶπε ὁ Ντίκ. Χτυπάει τὸ σύνθημα.

—Ἄχ! εἶπε ὁ Μάτχαμ. Κατάλαβαν πῶς ἔφυγα. Καὶ εἶμαι χωρὶς ἄλογο. Καὶ γίνηκε κίτρινος σὰν κερί.

—Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λές; εἶπε ὁ Ντίκ. Ἔχουμε προχωρήσει πολύ, καὶ εἴμαστε κοντὰ στὸ πέραμα. Καὶ μοῦ φαίνεται πῶς ἐγὼ εἶμαι χωρὶς ἄλογο, καὶ ὄχι ἐσύ!

—Δυστυχία μου! Θὰ μὲ πιάσουνε, φώναξε ὁ Τζών. Ντίκ, καλέ μου Ντίκ, βοήθησέ με, σὲ παρακαλῶ.

—Μὰ γιατί κάνεις ἔτσι; εἶπε ὁ Ντίκ. Θὰ κάνω γιὰ σένα ὅ,τι μπορῶ. Σὲ λυπᾶμε ποὺ εἶσαι τόσο κουτός. Ἄκουσε δῶ, Τζών Μάτχαμ—ἔτσι δὲ σὲ λένε;—Ἐγὼ ὁ Ντίκ Σέλτον σοῦ ὑπόσχομαι, ὅ,τι καὶ νὰ γίνῃ, ὅ,τι καὶ νὰ συμβῇ, πῶς θὰ σὲ πάω γερὸ στὸ Χόλλυγουντ. Ἄς μὲ τιμωρήσουν οἱ ἅγιοι ἂν σὲ γελάσω. Ἔλα, τώρα, κάνε καρδιά, κύριε Ἀσπρόμουτρε! Ὁ δρόμος πάει καλύτερα τώρα.

Ἔσπηρούνησε τὸ ἄλογο. Τρέχα πιὸ γρήγορα! πιὸ γρήγορα! Μὴ σὲ μέλει γιὰ μένα. Ἐγὼ τρέχω σὰν ἐλάφι.

Ἔτσι, ὁ Τζὼν πάνω στὸ ἄλογο καὶ ὁ Ντίκ τρέχοντας στὸ πλάϊ, πέρασαν τὸν ὑπόλοιπο δάλτο καὶ φτάσανε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ὅπου βρισκότανε ἡ καλύβα τοῦ βαρκάρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Ὁ ποταμὸς Τίλλ ἦτανε μιὰ πλατειὰ λουρίδα ἀπὸ ἀκίνητο καὶ βρώμικο νερό, ποὺ ἔτρεχε πέρα ἀπὸ τοὺς δάλτους, καὶ σ' αὐτὸ τὸ μέρος περνοῦσε ἀνάμεσα σὲ καμμιὰ εἰκοσαριὰ μικρὰ νησάκια, σκεπασμένα ἀπὸ ἰτιές.

Τὸ χρῶμα του ἦτανε μαῦρο. Ὅμως ἐκεῖνο τὸ φωτεινὸ πρωΐ ὅλα εἶχανε ὁμορφήνει.

Ὁ ἀγέρας παιγνίδιζε μὲ τὸ ποτάμι, καὶ ἡ λαμπράδα τοῦ οὐρανοῦ ἔδινε στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ μιὰ γαλάζια ἀπόχρωση.

Ἕνα καναλὶ ἀπὸ νερὸ ἔφτανε ὡς τὴν ὄχθη καὶ ἔσμιγε μὲ τὸ μονοπάτι. Ἐκεῖ ἀκριβῶς βρισκότανε ἡ καλύβα τοῦ βαρκάρη. Ἤτανε καμωμένη ἀπὸ λυγαριὰ κι' ἀπὸ λάσπη, καὶ ἡ πρασινάδα ἀνέβαινε ψηλὰ ὡς τὴ στέγη της.

Ὁ Ντὶκ πῆγε στὴν πόρτα καὶ τὴν ἄνοιξε. Μέσα, πάνω σὲ μιὰ βρώμικη κόκκινη κουβέρτα, βρισκόταν ξαπλωμένος ὁ βαρκάρης, ἕνας μεγαλόσωμος ἄντρας, μὰ ἀδύνατος πολύ, καὶ τσακισμένος ἀπὸ τοὺς ντόπιους πυρετούς.

Ἐ! Μίστερ Σέλτον, εἶπε, ἤρθες γιὰ τὴ βάρκα; Ἄσχημη ὥρα, διάλεξες! Πολὺ ἄσχημη ὥρα! Ἐδῶ ἀπ' ὄξω ὑπάρχει μιὰ συμμορία. Δὲν πᾶς καλύτερα ἀπὸ τὴ γέφυρα;

—Ὄχι! θ' ἀργήσω! εἶπε ὁ Ντίκ. Θ' ἀργήσω πολύ. Καὶ δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ χάσιμο, Χούγκ.

—Εἶσαι πεισματάρης, εἶπε ὁ Χούγκ, καὶ σηκώθηκε ἀπάνω. Ἂν φτάσῃς γερὸς στὸ Μὸτ Χάουζ, θὰ πῇ πῶς ἔχεις μεγάλη τύχη. Ἄς εἶναι. Δὲν ξαναμιλάω. Μὰ ποιὸς εἶναι αὐτός; ξανάπε βλέποντας στὸ κατώφλι τὸν Μάτχαμ.

—Εἶναι ἕνας συγγενής μου, εἶπε ὁ Ντίκ. Ὁ Τζὼν Μάτχαμ.

—Καλημέρα Χούγκ, εἶπε ὁ Μάτχαμ, ποὺ εἶχε κατέβει ἀπὸ τὸ ἄλογο καὶ τὸ κρατοῦσε ἀπὸ τὰ γκέμια. Δός μας τὴ βάρκα σου. Εἴμαστε πολὺ βιαστικοί.

Ὁ ἀδύνατος βαρκάρης ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιτάζῃ τὸ Μάτχαμ, μὲ προσοχή.

—Μπᾶ! φώναξε στὸ τέλος. Τί μοῦτρα εἶν' αὐτά; καὶ γέλασε δυνατά.

Ὁ Μάτχαμ κοκκίνησε ὡς τ' αὐτιά, κι' ἔδειξε πῶς πειράχτηκε. Κι' ὁ Ντίκ, μόλις συγκρατώντας τὸν ἑαυτό του, χτύπησε μὲ τὸ χέρι του τὸν ὦμο τοῦ βαρκάρη.

—Τί ἔπαθες, Χούγκ; φώναξε. Κοίταξε νὰ κάνῃς αὐτὸ ποὺ σοῦ ζητᾶμε κι' ἄσε τὰ γέλια.

Ὁ Χούγκ ἔλυσε τὴ βάρκα γκρινιάζοντας καὶ τὴν ἔσπρωξε στὰ βαθειὰ νερά. Ὁ Ντὶκ ἔβαλε τὸ ἄλογο στὴ βάρκα, καὶ μπῆκε κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τὸ Μάτχαμ.

—Μωρέ, τί μοντέλλο εἶναι αὐτὸς ὁ μικρός; εἶπε ὁ Χούγκ. Πῶς εἶναι ἔτσι μικροσκοπικός; Καὶ τώρα, μίστερ Ντίκ, εἶμαι στὶς διαταγές σου, πρόσθεσε, πιάνοντας τὰ κουπιά. Νὰ μὲ συμπαθᾶς, μὰ ἤθελα νὰ πειράξω λίγο τὸ μίστερ Μάτχαμ.

—Χούγκ, φτάνουν τὰ λόγια, εἶπε ὁ Ντίκ. Τράβα τὰ κουπιά.

Βρίσκονταν στὸ στόμα τοῦ καναλιοῦ. Ἡ θέα τοῦ ποταμοῦ ἤτανε ἀνοιχτή, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς μεριὲς ποὺ τὴν κόβανε μικρὰ νησάκια. Μέσα στὸ ποτάμι πλέανε ξύλα, φύλλα δέντρων καὶ καλάμια. Τίποτα δὲν πρόδινε τὴν παρουσία ἀνθρώπου σ' αὐτὸ τὸ λαβύρινθο τῶν νερῶν.

—Μίστερ Σέλτον, εἶπε ὁ βαρκάρης, σταματώντας τὴ βάρκα μὲ τόνα κουπί, μοῦ φαίνεται πῶς ὁ Τζὼν Φὲν εἶναι ἔδῶ κοντά. Ἔχει μεγάλο μῖσος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Σὲρ Ντάνιελ. Τί θὰ γίνῃ, ἄμα σᾶς βγάλω ἀπὸ τὴ βάρκα καὶ σᾶς βρῇ κανένα βέλος στὸ μονοπάτι; Καλύτερα νὰ μὴν ἀνακατεύεται κανένας μὲ τὸ Τζὼν Φέν.

—Μὰ πῶς βρεθήκανε ἐδῶ; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Ὁ κόσμος ἔχει τὰ παράξενά του, ἀπάντησε ὁ Χούγκ. Γι' αὐτὸ δὲ βλέπω τὴν ὥρα νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ ποτάμι. Τί λές; Δὲν ἑτοιμάζει τὸ τόξο του ὁ Μάτχαμ, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό;

Καὶ γέλασε πάλι.

—Καλὰ λές, Χούγκ, εἶπε ὁ Ντίκ.

—Ἄκουσε τώρα, ἐξακολούθησε ὁ Χούγκ, ἂς ἑτοιμάσῃ τὸ τόξο του. Βάλτε κι' ἕνα βέλος. Ὥραια. Κράτα το τώρα σὰν νὰ μὲ φοβερίζῃς.

—Τί σημαίνει αὐτό; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Νὰ τί σημαίνει, μίστερ Σέλτον. Ἂν σᾶς βοήθησα μὲ τὴ βάρκα μου, θὰ πῇ πῶς μὲ διάσατε νὰ τὸ κάνω, εἶπε ὁ Χούγκ. Κι' ἔτσι ἂν μᾶς δῇ ὁ Τζὼν Φέν, θὰ πιστέψῃ, πῶς ὅ,τι ἔκανα, τῶκανε μὲ τὸ ζόρι. Ἄκουσέ με, Ντίκ. Ὁ Σὲρ Ντάνιελ εἶναι χαμένος ἄνθρωπος. Πέρασε ὁ καιρός του. Εἶναι χαμένος!

Κι' ἔσκυψε πάνω στὰ κουπιά του.

Τράβηξαν ἀρκετὴ ὥρα ἀκόμα πάνω στὸ ποτάμι, πέρασαν τὴν ἄκρη ἑνὸς μικροῦ νησιοῦ, κι' ἔφτασαν ἀνενόχλητα σ' ἕνα στενὸ κανάλι ποὺ βγαίνε στὴν ἀπέναντι ὄχθη. Τότε ὁ Χούγκ ἄφισε τὰ κουπιά.

—Θὰ σᾶς βγάλω ἐδῶ ἀνάμεσα στὶς ἰτιές, εἶπε.

—Μά, ἐδῶ δὲν ἔχει μονοπάτι, κι' εἶναι ὅλο δάλτοι καὶ λάσπες, ἀπάντησε ὁ Ντίκ.

—Ντὶκ Σέλτον, ἀπάντησε ὁ Χούγκ, δὲν τολμῶ νὰ σὲ πάω πάρα κάτω. Κι' αὐτό, γιὰ τὸ καλὸ τὸ δικό σου. Ὁ Τζὼν Φὲν παραφυλάει τὸ πέρασμα, μὲ τὸ τόξο στὸ χέρι, καὶ σκοτώνει σὰν κουνέλια ὅσους ἀνήκουνε στὸ Σὲρ Ντάνιελ. Τὸν ἄκουσα νὰ παίρνῃ ὅρκο γι' αὐτό. Ἂν δὲ σὲ γνώριζα ἀπὸ τὸν παλιὸ καλὸ καιρό, θὰ σ' ἄφινα νὰ προχωρήσῃς. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ γιὰ τὴν ἀνάμνηση αὐτή, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη γι' αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὺχεις μαζύ σου καὶ ποὺ δὲν εἶναι ἄξιο οὔτε γιὰ πόλεμους, οὔτε γιὰ πληγές, θὰ θυσίαζα καὶ τὰ δυό

μου αὐτιὰ ἂν ἤτανε νὰ σᾶς γλυτώσω. Νᾶσαι εὐχαριστημένος γιὰ ὅ,τι ἔκανα γιὰ σένα ὡς ἐδῶ. Μὰ τὴν πίστη μου, πιὸ πολὺ δὲ μπορῶ.

Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμα ὁ Χούγκ, κρατώντας τὰ κουπιὰ στὸ χέρι, ὅταν ἀνάμεσα στὶς ἰτιὲς ἀκούστηκε μιὰ δυνατὴ κραυγή, καὶ θόρυβος μέσα ἀπὸ τὸ δάσος.

—Ὦ! συμφορά! φώναξε ὁ Χούγκ, τραβώντας τὴ βάρκα στὴν ὄχθη. Κάνε πῶς μὲ σημαδεύεις μὲ τὸ τόξο σου, καλέ μου Ντίκ. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΜΑΣ

Ζηλέψαμε τὶς γαληνὲς
ψηλὲς βουνοκορφὲς
ποὺ ὑψώνουν μεγαλόπρεπο
τὸ ἀνάστημα στὸ χρόνο,
ποὺ πρῶτες ἀντιμώνουνε
τὸ φίλημα τοῦ ἥλιοῦ
κι' ἀπαθὲς καλοδέχονται
τῆς θύελλας τὸν πόνο.

Ζηλέψαμε τὸ δυνατὸ
κι' ἀγέραχο ἀετό,
ποὺ χτίζει στὸ ψηλότερο
φαράγγι τὴ φωλιά του
κι ἀντιμετρέται μοναχὸς
σεῆς θύελλας τὴ στιγμὴ
μὲ τὰ φτερά τ' ἀδάμαστα
τὴ μοῖρα τοῦ θανάτου.

Κι' ἀπ' τὴ λαχτάρα τὴν πολλὴ
κι' ἀπ' τὸν πολύ μας πόθο
πάνω στὸ ἀδύναμο κορμί,
ποὺ ζοῦσε μὲ ἀλυσίδες,
ἐφύτρωσαν—ὦ, τί χαρὰ
δειλὰ-δειλὰ τὰ δυὸ φτερὰ
καθὼς τυφλοῦ ποὺ τοῦ εἴπανε:
«Θὰ δεῖς!», πρῶτες ἐλπίδες.

Καὶ τότε ἀγάλια ἀρχίσαμε
τὶς μαῦρες ἅλυσές μας
καὶ τὸ πηχτὸ τὸ σίδερο
ποὺ μούγκριζε θλιμμένα
νὰ σιγοτρῶμε μ' ὅλους μας
τοὺς πόρους τοῦ κορμιοῦ.
Κι' ἀντριέψαν τὰ φτερούγια μας
μὲ σίδερο θρεμμένα.

Καὶ νὰ μας! Μὲ ὁλόφωτεινη
θωριὰ παλληκαρίσια
χαμογελᾶμε στὴ ζωή,
τὴν ὁμορφη Κυρά,
καὶ προσπερνᾶμε ἀψήφιστα
τὸν πόνο, γιατὶ ζοῦμε
στοῦ πόνου μας τὸ λεύτερο
δάρασμα, τὴ χαρά.

Πιαχτὰ βογγάει τριγύρω μας
ὁ χαλασμὸς κι' ἡ βία
σὲ ξέφρενη κι' ἀλύγιαστη
χαλάστρα ὁρμή. Μὰ νά!
Συθέμελα ἡ ἀντάρα τους
τὰ δόνησε καὶ πέφτουν.
Σύχαμερὰ στὰ πόδια μας
τὰ σπλάχνα τους περνᾶν.

Καὶ μεῖς πάνω ἀπ' τὸ χαλασμὸ
προβαίνουμε καινούργιοι,
ὡραῖοι, φωτοστεφάνωτοι
καὶ μὲ περίσσια χάρη.
Μιᾶς καταλύτρας γέννημα
φωτιᾶς καὶ μιᾶς ζωῆς
πλάστρας, μεγαλοδύναμης,
παλυκκιριὸ καμάρι.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΛΙΤΣΗ

ΑΘΗΝΑ·3·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΠΟΡΙΩΤΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

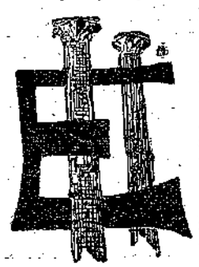

ΝΑΣ καλὸς φίλος, ἕνας πολύτιμος συνεργάτης, ἕνας σπουδαῖος λογοτέχνης κι' ἕνας λαμπρὸς ἄνθρωπος, ὁ Νικόλαος Πορι ώ τ η ς, πέθανε αὐτὲς τὶς ἡμέρες σχεδὸν ξαφνικά. Γιατί, ἂν κι' ἡλικιωμένος, ἑβδομηντα πεντάρης—γεννήθηκε στὴν Καλλίπολη τὸ 1870—κρατιόταν νέος, ἀκμαῖος, ἀκούραστος κι' ἐργαζόταν πνευματικὰ ὡς τὴν τελευταία του ἡμέρα. Μ' ἔκπληξή μου ἄκουσα ἀπὸ ἕνα φίλο πῶς ἦταν ἄρρωστος βαρειὰ—τὸν εἶχα ἰδεῖ τόσο καλὰ τὴν περασμένη ἑβδομάδα!— καὶ πῶς στὴν κλινική, ὅπου τὸν εἶχαν μεταφέρει, οἱ γιατροὶ δὲν ἤξεραν ἀκόμα τί ἀκριβῶς ἀρρώστεια εἶχε. Ἔ, ὅταν μοῦ ἔκαναν αὐτὴ τὴν ὁμιλία, ὁ Πορι ώ τ η ς ἦταν κιόλα πεθαμένος. Τὴν ἄλλη μέρα, μὲ ἀκόμα μεγαλύτερη ἔκπληξη, καὶ μὲ πόση θλίψη, διάβασα στὴν ἐφημερίδα γιὰ τὸ θάνατό του καὶ τὴν κηδεία του....

Μεγάλη ἀπώλεια γιὰ τὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα ὁ ξαφνικὸς αὐτὸς καὶ πρόωρος, μποροῦμε νὰ ποῦμε, θάνατος! Γιατὶ ὁ Νικόλαος Πορι ώ τ η ς δὲν εἶχε τὸν ὅμοιό του. «Δημιουργὸς» καθαυτὸ μποροῦσε νὰ μὴν ἦταν. Οὔτε τὰ λυρικὰ ἢ σατυρικά του ποιήματα, οὔτε ἡ τραγῳδία του «Ροδόπη», οὔτε οἱ κωμῳδίες του «Τὰ συναλλάγματα» κι' «Ὁ Ξένος», ἂν καὶ πολὺ καλὰ ὅλα, λογαριάζονται ἀπὸ τὰ καλύτερα τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἐποχῆς του. Ἀλλὰ ἦταν ἕνας μεγάλος «λογοτέχνης», μὲ τὴ γενικὴ σημασία τοῦ ὅρου, ποὺ ἐκδηλωνόταν προπάντων σὰ μεταφραστής. Ἤξερε κατάβαθα πολλὲς ξένες γλῶσσες, ἤξερε ὅσο κανένας ἄλλος τὴ δική μας, εἶχε ἀκόμα ὅλες τὶς ἱστορικές, τὶς φιλολογικὲς καὶ τὶς αἰσθητικὲς γνώσεις ἑνὸς σημερινοῦ σοφοῦ, ἑνὸς ἀληθινοῦ λογίου, καὶ μποροῦσε νὰ μεταφράζῃ στὴν ἐντέλεια ὁποιοδήποτε πεζὸ ἢ ἔμμετρο, παλιὸ ἢ νεώτερο κείμενο — τραγούδι, ἀρχαῖο δράμα, ἔπος, τραγῳδία, κωμῳδία, σονέττο τοῦ Σαίξπηρ κλπ.—ἀποδίδοντας πιστότατα τὸ νόημα, τὸ μέτρο, τὸ ρυθμό, τὲ ὄφος, τὴ χάρη, ἀκόμα καὶ τὸ λογοπαίγνιο τοῦ πρωτοτύπου. Στὰ Ὠδεῖα τραγουδιστὲς καὶ τραγουδίστριες δὲν ἤθελαν ἄλλο μεταφραστὴ τῶν ξένων τραγουδιῶν ποὺ τραγουδοῦσαν. Μόνο ἡ ἑλληνικὴ μετάφραση τοῦ Πορι ώ τ η τὰ ἱρίαζε μὲ τὸν ἦχο, μὲ τὴ μουσική, ὥς τὶς μικρότερες λεπτομέρειες. Καὶ τὰ Θέατρα, ὅταν ἤθελαν νὰ παίξουν ξένο ἔργο—κλασσικό, σύγχρονο, σοβαρό, ἐλαφρό—ἐπιφόρτιζαν τὸν Πορι ώ τ η νὰ κάμῃ τὴν μετάφραση μὲ τὴν βεβαιότητα πῶς θᾶταν ὅ,τι χρειαζόταν.

Στὴ «Διάπλασι», ἕναν καιρὸ ἀξέχαστο γιὰ τοὺς τότε συνδρομητές, ὁ Πορι ώ τ η ς συνεργάσθηκε σὰ μεταφραστής. Πολλὰ μυθιστορήματα δημοσιεύθηκαν στὸ περιοδικό μας μεταφρασμένα καὶ διασκευασμένα ἀπὸ τὸν Πορι ώ τ η, ποὺ πότε ἔβαζε τὸνομά του, πότε μεταχειριζόταν ψευδώνυμο ἢ ἀρχικά. Κι' ἕν' ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα αὐτά, ποὺ ξεπέρασε τὴν ἐπιτυχία καὶ τὴ φήμη ὅλων τῶν ἄλλων τῆς ἐποχῆς, ἦταν τὸ χαρτωμένο ἐκεῖνο «Σχολεῖο τῶν Ζώων». Μόνον ὁ Πορι ώ τ η ς μποροῦσε νὰ τὸ μεταφράσῃ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ πρωτότυπο μὲ τόση γνώση καὶ τόση χάρη. Μαζὶ μὲ τὰ παιδιά, κι' οἱ μεγάλοι τὸ διάβαζαν καὶ τὸ χαίρονταν... Ἡ συνεργασία τοῦ Πορι ώ τ η στὴ «Διάπλασι» δὲν ἐβάσταξε πολὺ—ἀποχώρησε ὁ ἴδιος γι' ἄλλες σπουδαιότερες ἐργασίες—μοῦ ἔδωσε ὅμως τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν γνωρίσω, καλά, νὰ τὸν ἐκτιμήσω καὶ σὰν ἄνθρωπο σπάνιο, καὶ νὰ συνδεθῶ μαζί του μὲ φιλία ποὺ ἔμεινε γιὰ χρόνια ἀδιατάρακτη. Ἀληθινά, ὁ ***Νικόλαος ὁ Πορι ώ τ η ς***—ὅπως γραφόταν τελευταία—δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς συνηθισμένους ἀνθρώπους. Ἦταν ἰδιόρρυθμος, παράξενος, «ἐκκεντρικός» ἀλλὰ κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴν παραξενιὰ καὶ τὴν ἰδιορρυθμία, ἔβλεπες τὸν ἴσιο, τὸ χρηστό, τὸ δίκαιο, τὸν εἰλικρινῆ ἄνθρωπο, ποὺ ὅσο δὲν ἀνεχόταν νὰ τὸν ἀδικήσῃ κανένας—κι' ἔκανε φασαρία γιὰ τὸ παραμικρό, καὶ γύρευε τὴν ἄκρη γιὰ τὸ καθετί—ἔτσι δὲν συγχωροῦσε καὶ στὸν ἑαυτό του τὴν ἀδικία κατὰ τοῦ ἄλλου. Πλάγια μέσα δὲν ἤξερε, ἔλεγε «τὴ σκάφη σκάφη καὶ τὰ σῦκα σῦκα», μὰ καὶ δὲν ἐχάριζε κάστανα σὲ κανένα Εἶναι χαρακτηριστικὴ κι' ἡ στάση του στὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Ὀρθόδοξος δημοτικιστὴς ἐξ ἀρχῆς, καὶ μάλιστα γνώστης καὶ μελετητὴς τῆς δημοτικῆς ὅσο λίγοι, ἐτράβηξε ἴσια τὸ δρόμο του, χωρὶς παρέκκλισῃ, χωρὶς ὁποχώρησῃ, χωρὶς συμβιβασμό. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ κείμενό του, ἢ πρωτότυπο, ἢ μετάφραση ἢ διασκευή, ἀποτελεῖ πάντα γλωσσικὸ πρότυπο.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Μυθιστόρημα ὑπό ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Κατεβάζουμε ἀπὸ τὸ ἁμάξι τὰ τρόφιμα ποὺ εἴχαμε φέρει μαζί μας: μιὰ μεγάλη στάμνα λάδι, δυὸ σάκκοι στάρι, ἀσκιὰ μὲ γλυκὸ κρασί, λουκάνικα, σταφίδες, σῦκα, κούλουρια καμωμένα ἀπὸ τὴ μητέρα μου...

Ἡ χήρα καὶ ἡ ἔγγονή της εἶναι γεμάτες χαρά. Μᾶς πηγαίνουν στὴν καμαρούλα ποὺ προορίζεται γιὰ μένα. Μᾶς δείχνουν τὸ δρόμο ποὺ ὁγάζει στὴ σχολὴ τοῦ Λύσι.

Πηγαίνουμε ἐκεῖ ἀμέσως. Παρουσιάζομαι σ' αὐτὸν ποὺ θὰ ἔχω δάσκαλό μου. Τρέμω βλέποντας τὸ αὐστηρὸ μέτωπό του, τὰ ἄγρια μαῦρα φρύδια του, τὰ πυκνά του γένεια, κι' ἀκούγοντας τὴ βαθειὰ φωνή του... Λίγο ἔλειψε νὰ ζητήσω νὰ φύγουμε... Μὰ βλέποντας νὰ φθάνουν λίγοι λίγοι οἱ μέλλοντες συμμαθητές μου ἀρχίζω νὰ παίρνω πάλι θάρρος... Ἄλλοι ἔρχονται μόνοι τους, ἄλλοι μαζὶ μὲ τοὺς παιδαγωγούς τους. Ἀλλάζουμε μεταξύ μας μερικὰ χαμόγελα καὶ—γιατὶ νὰ τὸ κρύψω;—καὶ μερικοὺς μορφασμούς.

Ἀποχαιρετοῦμε τὸν δάσκαλο καὶ ξαναγυρίζουμε στῆς Ἀγαρίστης ὅπου μᾶς περιμένει ἕνα λιτὸ δεῖπνο· ὕστερα γυρίζουμε μέσα στὴν πόλη καὶ τέλος, κατὰ τὸ ἡλιοβασίλεμα, ὁ παππούς μου κι' ὁ πατέρας μου μὲ ἀποχαιρετοῦν γιὰ τελευταία φορὰ καὶ ἀποχωριζόμαστε.

Ἕνιωσα τὴν καρδιά μου νὰ σφίγγεται, ὅταν εἶδα νὰ ξεμακραίνη ἡ βαρειὰ ἅμαξα ποὺ ἔπαιρνε μακρυά μου ἐκεῖνους ποὺ τόσο ἀγαποῦσα. Μὴ μπορώντας νὰ συγκρατηθῶ ἔτρεξα ἀπὸ πίσω τους καὶ τοὺς παρακάλεσα νὰ σταματήσουν, νὰ μὲ φιλήσουν γιὰ τελευταία φορά. Ὕστερα φίλησα κι' ἐγὼ τὸ ἀστεράτο μέτωπο τῶν δύο ὁδοιῶν μας, ποὺ τώρα ποὺ ἔπρεπε νὰ τὰ χωριστῶ, τώρα καταλάβαινα πόσο τὰ ἀγαποῦσα. Ὕστερα, βαριαναστενάζοντας, ξαναγύρισα στὸ σπίτι ὅπου μὲ περίμεναν οἱ δυὸ φτωχὲς γυναῖκες.

Πόσο μαῦ φάνηκε στενόχωρο, συγκρίνοντάς το μὲ τὸ μεγάλο πατρικό μου σπίτι, πού τὸ μεγάλωναν ἀκόμη περισσότερο οἱ πλατειές του αὐλές, τὰ γύρω του χωράφια, ὁ ἀπέραντος ὁρίζοντας, τὰ ὡραῖα δέντρα ποὺ ἔριχναν τὴ σκιά τους.

Ἐδῶ ὅλα ἦταν μικρά, φτωχικά, μίζερα. Τὸ σπίτι, ὅπως τὰ περισσότερα στὴν Ἀθήνα, εἶχε ἕνα πάτωμα μονάχα. Τὴ στέγη τὴ σχημάτιζε τὸ δῶμα, ποὺ περιβάλλονταν ἀπὸ ἕνα ἀρκετὸ ψηλὸ πεζούλι.

Μιὰ στενὴ στοὰ ἀπέξω ὁδηγοῦσε στὴν ἐσωτερικὴ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ τὴ στόλιζε ἕνα χαριτωμένο ἀγαλματάκι τοῦ Ἑρμῆ ἀπὸ χρωματιστὸ μάρμαρο, ἔργο τοῦ Θεαρίωνα. Τ' ἀγαλματάκια αὐτὰ μπαίναν ἐδῶ γιὰ νὰ διώχνουν τοὺς κλέφτες, μὰ μοῦ φαίνεται πὼς ἕνας σκύλος θὰ ἔκανε καλύτερα τούτη τὴ δουλειά... Ὕστερα ἔρχεται ὁ μικροσκοπικὸς δωμὸς τοῦ Ἀπόλλωνα, ὅπου πρόσφερε τίς θυσίες του ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας. Στὸ βάθος τῆς αὐλῆς ἦταν δυὸ φτωχικὰ δωμάτια, ὁ γυναικωνίτης, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ βρίσκονταν τὸ ἐργαστήριο τῆς Γλυκέρας καὶ ἡ κάμαρα ἡ προορισμένη γιὰ μένα.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Βρῆκε τὴν πίπα τοῦ παπποῦ καὶ τοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ κάμη τὸν ...Μαχαραγιά.

Εἶχε ἀποφασιστεῖ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡμέρα ν' ἀρχίσω τὰ μαθήματα στὸ σχολεῖο τοῦ Λύσι. Ὡστόσο, κουρασμένος ἀπὸ τὶς τόσες συγκινήσεις καὶ τὰ τόσα πράγματα ποὺ εἶδα, ἐνύσταξα. Ἡ Ἀγαρίστη τὸ πρόσεξε καὶ μὲ πῆγε στὸ δωμάτιό μου. Ἐπλώθηκα στὸ κρεββάτι μου καὶ κοιμήθηκα βαθύτατα, μὰ ὁμολογῶ πὼς δὲν κρατήθηκα νὰ μὴ βρέξω τὸ προσκεφάλι μου μὲ λίγα δάκρυα, γιὰ τὴν πρώτη νύχτα τῆς ζωῆς μου, ποὺ περνοῦσα κάτω ἀπὸ ξένο κεραμίδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

ΣΤΟΥ ΛΥΣΙ

Τὸ σχολεῖο μας—τουλάχιστον γιὰ τὸ καλοκαίρι—ἦταν μιὰ αὐλὴ σκιασμένη μὲ μεγάλα δέντρα· στὴν ἡλιόλουστη Ἀττική, τὴν εὐνοουμένη ἀπὸ τοὺς Θεούς, τὸ καλοκαίρι κρατάει σχεδὸν ὅλο τὸ χρόνο.

Ὡστόσο ὁ ἥλιος καὶ τὸ καλοκαίρι ἀκόμη, δὲν λάμπει πάντα. Εἶναι καὶ μέρες ποὺ βρέχει. Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες φυλαγόμαστε κάτω ἀπὸ ἕνα εὐρύχωρο ὑπόστεγο ποὺ τριγύριζε τὴν αὐλὴ ἀπὸ τρεῖς πλευρές: ἀπὸ τοὺς τοίχους του κρέμονταν διάφορα μουσικὰ ὄργανα: λύρες, διπλὲς φλογέρες, κιθάρες καὶ ἄλλα πράγματα ποὺ ἐγὼ τὰ ἔβλεπα γιὰ πρώτη φορά. Τέλος, ἡ πόρτα ποὺ βρισκόταν ἀπέναντι στὴν εἴσοδο μᾶς ὁδηγοῦσε στὴν αἴθουσα ποὺ θὰ στεγαζόμαστε τὸν χειμώνα.

Ἔνιωθα φοβερὰ ντροπαλὸ τὸν ἑαυτό μου, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἐκάθησα κοντὰ στοὺς νεαροὺς συμμαθητές μου. Πολλὲς φορὲς στὸ μικρὸ χωριό μου εἶχα ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν Ἀθήνα μὲ θρησκευτικὸ σεβασμὸ καὶ πίστευα στ' ἀλήθεια πὼς ὁ τελευταῖος ἀπὸ τοὺς πολίτες της θὰ ἦταν ἀνώτερός μου, μόνο καὶ μόνο γιατὶ εἶχε γεννηθεῖ στὴν ἔνδοξη αὐτὴ πολιτεία. Εἶχα ἀκόμη ἀκουστὰ καὶ γιὰ τὴν εἰρωνεία τῶν Ἀθηναίων καὶ φοβόμουνα μέσα μου μήπως φανῶ γελοῖος μπροστά τους, ἐγὼ τὸ νεαρὸ χωριατόπουλο ποὺ δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ καλοὺς τρόπους, ποὺ καὶ τὸ ντύσιμο κι' ἡ προφορά του ἀκόμη—μὲ θλίψη μου τὸ εἶχα παρατηρήσει αὐτὸ μόλις μπῆκα στὴν Ἀθήνα—δὲν συμφωνοῦσαν σὲ τίποτε μ' ὅσα ἔβλεπα γύρω μου· ὡστόσο στὸ τέλος τὸ πῆρα ἀπόφαση κι' ἄρχισα ἀχόρταγα νὰ περιεργάζομαι τὸν τόσο καινούργιο γιὰ μένα κόσμο. Πρῶτα-πρῶτα βεβαιώθηκα πὼς κανεὶς δὲν σκοτιζόταν γιὰ μένα κι' αὐτὸ μὲ βοήθησε πολύ, ὥστε νὰ συνέλθω γρήγορα καὶ ν' ἀρχίσω νὰ κοιτάζω ἄφοβα γύρω μου.

Ὁ Λύσις καθόταν σ' ἕνα θρονὶ κρατώντας μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι τὴ λύρα καὶ μὲ τὸ δεξὶ τὸ πλῆκτρο, ἕνα μικρὸ ὄργανο ἀπὸ ἐλεφαντοκόκκαλο ποὺ χρησιμεύει γιὰ νὰ χτυπᾶη τὶς χορδές. Μπροστά του, ἕνας μαθητής, ὁ ψηλότερος τῆς τάξης, ὅπως μοῦ φάνηκε, ἐκτελοῦσε κάποια μουσικὴ φράση, ἀκουλουθώντας τὴν ἀνάπτυξή της σ' ἕνα πάπυρο τοποθετημένον σ' ἕνα ἀναλόγιο ποὺ βρισκόταν ἀριστερά του. Πότε-πότε, ὅποτε ὁ μαθητὴς ἔκανε κανένα λάθος, ὁ Λύσις χτυπώντας τὴν λύρα του ξανάφερνε τὸν μαθητὴ στὸν ὀρθὸ τόνο, χωρὶς κανένα ἄλλο σχόλιο.

Σχηματίζαμε ὅλοι μας ἡμικύκλιο περιμένοντας τὴ σειρά μας γιὰ νὰ παρουσιαστοῦμε στὸ δάσκαλο. Τὶς πρῶτες στιγμὲς ὁ καθένας μας κράτησε παραδειγματικὴ τάξη. Ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ πρῶτος ξαναγύρισε στὴ θέση του κι' ὁ Λύσις φώναξε ἐπιτακτικά:

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΠΤΥΧΑ

3

Ἀχ, τὸ σπιτάκι μας χαρὰ
κι' ἡ καμαρούλα μας, φωλίτσα
ἕνα καιρὸ καὶ μιὰ φορὰ
παῦχαμε μὰ ζεστὴ γωνίτσα!

Μὰ πέρασε ἀπ' τὴ γειτονιὰ
σκληρὸς ὁ πόλεμος, καὶ τώρα
κυνηγημένα λὲς πουλιὰ
μᾶς δέρνει τοῦ χειμώνα ἡ μπόρα!..

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ

Ἀνέβηκε ἀπὸ τὴ γῆ μὲ τῆς καμπάνας τ' ἀδιάκοπο κουδούνισμα. Ἀπλώθηκε τριγύρω μὲ τὸν ἄνεμο. Στόμα σὲ στόμα κύλησε καὶ στάθηκε μέσα μας καὶ μᾶς κρατάει γλυκὰ χαρούμενους καὶ μᾶς κοιμίζει τὶς θλίψες. Τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς. Τῆς ἀγάπης τὸ κάλεσμα, τῆς καλωσύνης. Χαμογελᾶμε οἱ χαροκαμένοι, κυλιόμαστε στὰ χορτάρια οἱ ξένιαστοι, ξεχνᾶμε οἱ ἐχθροὶ καὶ φιλιόμαστε, κι' οἱ φίλοι χτυπιόμαστε καὶ παλεύουμε σὰν ἐχθροί. Εἰρήνη, ἀδέρφια, ἄχ πιά Εἰρήνη! Νὰ ἡσυχάσουμε, ν' ἀνασάνουμε, νὰ χαροῦμε!

Ἀνάψαμε μπροστὰ στὴ σκηνή μας μεγάλη φωτιὰ μὲ τσάκναρα κι' ἀγκάθια καὶ φρύγανα.

Τριζοβολᾶνε τὰ ξύλα, τὰ ξερόχορτα. Χοροπηδάει ἡ καρδιά μας νὰ σπάσῃ ἐνῶ πηδοκοπᾶμε πάνω ἀπὸ τὸ φουσάτο. Τσουγκρίζουμε πάνω στὸ τρέξιμο, κόκκινοι, ξαναμμένοι ξεφυσᾶμε, λυνώμαστε στὰ γέλια, ἀπ' τὴν πολλὴ χαρὰ δακρύζουμε....

Εἰρήνη, νεράϊδα ποὺ μᾶς μεταμόρφωσες!

Εἰρήνη, λέξη λατρεμένη ποὺ μᾶς ἀνέβασες στὸ Θεό!

ΚΥΡΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ζ'.

Ἄλλο κατόρθωμα τοῦ Ράμα

Ἀλλὰ δὲν πέρασε πολὺς καιρός, καὶ ὁ ἀδιόρθωτος γελωτοποιὸς τὰ ξέχασε ὅλα. Ἔτσι μιὰ μέρα, ἀνάμεσα στάστεῖα του, πέταξε κι' ἕναν ἄπρεπο λόγο, ποὺ ἔκαμε τὸ βασιλιὰ ἐξωφρενῶν.

—Πάρτε τον ἀπὸ δῶ ἀμέσως, φώναξε, κι' ἀποκεφαλίστε τον! Δὲν θέλω πιὰ νὰ ξαναϊδῶ οὔτε αὐτόν, οὔτε κἂν τὸ κεφάλι του κομμένο!

Δυὸ στρατιῶτες τὸν πῆραν γιὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ, μὲ τὰ τροχισμένα σπαθιά τους.

Καθὼς πήγαιναν, ὁ πονηρὸς Ράμας, ποὺ ἔκαμε πάλι τὸ σχέδιό του στὴ στιγμή, τοὺς εἶπε σχεδὸν κλαίγοντας:

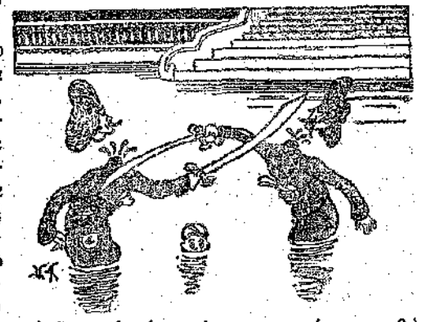

—Ἔτσι κι' ἔτσι ἐγὼ σὲ λίγο θὰ πεθάνω, κι' ἡ τελευταία θέληση τοῦ ἑτοιμοθάνατου, καθὼς ξέρετε, εἶναι πάντα ἱερή. Ἀκοῦστε λοιπὸν τί θέλω: Ἡ ἐκτέλεσή μου νὰ γίνῃ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ βάλτο, γιὰ νὰ λουστῶ πρῶτα, ὅπως ὁρίζει ἡ θρησκεία μας, καὶ νὰ προσευχηθῶ, παρακαλώντας τὸ Θεὸ νὰ μοῦ συχωρέση τὶς ἁμαρτίες μου. Μπῆτε μαζί μου καὶ σεῖς, νὰ εἶσαστε ἕτοιμοι, καὶ ἅμα τελειώσω τὴν προσευχή μου, θὰ σᾶς κάμω νόημα, γιὰ νὰ μοῦ κόψετε τὸ κεφάλι, μ' ἕνα γερὸ χτύπημα κι' οἱ δυό.

Οἱ στρατιῶτες τὸν λυπήθηκαν κι' ἀποφάσισαν νὰ τοῦ κάμουν τὴ χάρη. Μπῆκαν λοιπὸν μαζί του στὸ βάλτο καὶ περίμεναν, ὁ ἕνας δεξιά του κι' ὁ ἄλλος ἀριστερά του, μὲ τὰ σπαθιὰ γυμνά, τὸ νόημα γιὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν.

Ὁ Ράμας, χωμένος στὸ νερὸ ὡς τὴ μέση, πλύθηκε καλὰ καλὰ κι' ἄρχισε νὰ σιγολέῃ—τάχα—τὴν προσευχή του. Κι' ἄξαφνα ἔγνεψε στοὺς στρατιῶτες πὼς τελείωσε κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ πεθάνῃ.

Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή, ὁ κατεργάρης χαμήλωσε ἀπότομα καὶ χάθηκε σχεδὸν ὅλος στὸ νερό. Οἱ στρατιῶτες, ποὺ δὲν πρόφθασαν νὰ ἰδοῦν τὸ κίνημά του, ἔδωσαν εὐθὺς ἀπὸ μιὰ σπαθιὰ μ' ὅλη τους τὴ δύναμη. Καὶ φυσικά, ἀφοῦ τὸ κεφάλι τοῦ Ράμα ἦταν πιὰ τόσο χαμηλά, δὲν βρῆκαν νὰ χτυπήσουν παρὰ τὰ δικά τους.

Τρέχοντας, ὁ κατάδικος γύρισε στὸ παλάτι μονάχος. Κι' ὅταν τὸν εἶδε ὁ βασιλιὰς καὶ τὸν ρώτησε, μ' ἔκπληξη καὶ μὲ θυμό, πῶς τὸν ἄφησαν οἱ στρατιῶτες νὰ γυρίσῃ ζωντανός, ὁ Ράμας φώναξε γελώντας:

—Τί ἀτζαμῆδες! Ἀντὶ ν' ἀποκεφαλίσουν ἐμένα, ἀποκεφάλισαν... ὁ ἕνας τὸν ἄλλον!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

Τὸ ὑπέροχο αὐτὸ διήγημα τοῦ κ. Θράσου Καστανάκη πρωτοδημοσιεύθηκε στὸ ἑλληνοαγγλικὸ περιοδικὸ τοῦ Καΐρου «ΑΕΡΑ». Ὅταν τὸ διάβασα, ἔκρινα πὼς θἄξιζε νὰ τὸ διαβάσουν καὶ τὰ Διαπλασόπουλα. Καὶ ζήτησα τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν συγγραφέα νὰ τὸ ἀναδημοσιεύσω, μὲ λίγες περικοπές, γιὰ τὰ παιδιά μου.—*Σ. τ. Δ.*

ΤΑΣΟΣ ΤΑΣΟΥΛΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἅμα ἔβλεπες τὴν Ἀσημίνα, καταλάβαινες τὸ πῶς θὰ ἦταν οἱ ἀληθινὲς ἀρχόντισσες κι' ἄς τὴν ἔδερνε ἡ φτώχεια ἀπὸ γενεές. Καθότανε μὲ τὸν Τάσο Τασούλη, τὸν ἔγγονό της, σ' ἕνα χαμώγι, πάνω στὰ Σούρμενα, καὶ κάθε πλούσιο σπίτι στὸ Ἑλληνικὸ γύρευε νὰ τὴν ἔχει παραδουλεύτρα του. Μπορεῖ νὰ προστάζαν τρεῖς καὶ τέσσερις ὑπηρέτριες, μὰ οἱ κυράδες ἀνεβαίναν τοὺς κακοτράχαλους δρόμους ὥς τὴ «βίλα» της, ὅπως ἔλεγε τὸ χαμώγι της, νὰ τὴν καταφέρουνε νἄρθῃ μιὰ τοὐλάχιστο φορὰ τὴ βδομάδα νὰ «βάλῃ τὰ πράματα στὴ θέση τους». Στὴν πλύση καὶ στὸ σίδερο δὲν εἶχε τὸ ταίρι της. Κι' ὅσο γιὰ καθαριότητα... ὅταν ἔπαιρνε τὸ σφουγγαρόπανο στὰ χέρια, τρέμαν παρκέτα, τζάμια καὶ παράθυρα.

—Πόσο χρονῶ εἶσαι, Ἀσημίνα;

—Ἑβδομήντα καί.... Νὰ μὴν τὰ ξαναλέμε!

—Δὲ θἄλεγα οὔτε πενῆντα.

—Βέβαια καὶ δὲ θἄλεγες! ἀπαντοῦσε μὲ τὴ χοντρὴ φωνή της. Ἐμεῖς οἱ Ταταυλιανὲς ἔτσι εἴμαστε. Δὲ μᾶς στρέγουν τὰ γερατειά, κοπέλα μου.

Τὸ κορμί της, ἅμα τὸ στήλωνε γιὰ νὰ τὸ ξεκουράσει, εἶχε ἀντρίκεια λεβεντιά, τὰ μάτια της, μεγάλα, ὁλοζώντανα, σὲ κοιτάζανε μὲ μιὰ ρωμαντικὴ ἔκφραση, καὶ μόνο στὸ στόμα, στὰ χείλια καὶ στὰ δόντια της, μποροῦσες νὰ δεῖς τὴ μεγάλη της ἡλικία. Τὸ ἴδιο καταλάβαινες τὰ πολλὰ χρόνια κι' ἀπὸ τὸ ροῦχο της, μιὰ ρόμπα ποὺ κάποτε θἄτανε μαύρη, καὶ ποὺ τώρα, ἀπὸ τὸ πλύνε - πλύνε, εἶχε καταντήσει γκρίζα, μὲ κάτι ἄσπρους πελώριους λεκέδες σὰ μπαλώματα πίσω στὴ ράχη της καὶ στὸ στῆθος. Μ' αὐτὴ τὴ ρόμπα ὅλοι οἱ σύγχρονοι τὴ θυμοῦνται νὰ πηγαινόρχεται, καθημερινὲς καὶ Κυριακές, χειμώνα-καλοκαίρι, καὶ μὲ τὰ πάνινα παπούτσια της, κάτι ἄσπρα ἀντρικὰ ποὺ ἀπὸ κάπου θὰ τῆς πἄχανε χαρίσει καὶ πάντα τἄβλεπες φρεσκοβαμένα στὰ πόδια της νὰ συμπληρώνουνε τὴν ἀγαπητῆ κι' ἀλησμόνητη τυραννισμένη της ἐμφάνιση.

—Ὥρα καλή, κυρὰ Ἀσημίνα!

—Καλημερούδια σου, παιδί μου, ἀποκρινόταν γρήγορα καὶ τραβοῦσε τὸ δρόμο της στοῦ Δημάκου τοῦ γιατροῦ, ἢ στοῦ καπετάνιου, ἢ στοῦ Στρατηγοῦ, ἢ στοῦ δασκάλου, νὰ δεῖ τὶ κάναν τ' ἀνεπρόκοπα «δουλικὰ τῆς σήμερον» καὶ νὰ βάλει τάξη καὶ καθαριότητα.

Εἴτανε ἀπὸ τὰ Ταταύλα τῆς Πόλης, ἀπ' ὅπου εἶχε ἔρθει πρόσφυγας πρὶν χρόνια, μὲ τὴν κόρη της. Τὸν ἄντρα της, τὸν περίφημο Τάσο ποὔτανε φόβος καὶ τρόμος τοῦ κάθε Τούρκου στὸν ἄλλο πόλεμο, τὸν σκοτῶσαν οἱ «ζαπτιέδες» στὰ 18 λίγο πρὶν τὴν ἀνακωχή, σὲ μιὰ συμπλοκὴ ποὔγινε στὸ Καρλίκι. Τὸ γαμπρό της τὸν Περικλῆ, ποὺ κι' αὐτὸς δὲ χωράτευε κ' εἴτανε τὸ δεξὶ χέρι τοῦ πεθεροῦ στὰ «περὶ μάχαιρα καὶ Πατρίδα», τὸν εἶχαν πάρει οἱ Τοῦρκοι, τὸν ἀνακαλύψανε καὶ τὸν πιάσαν πάνω στὸ βαπόρι ἴσα ἴσα ποὺ τοὺς φευγάτιζε γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἄγνωστο ποῦ τὸν πῆγαν καὶ τὶ ἔγινε. Ἔτσι ἔφτασε ἡ Ἀσημίνα μὲ τὴν κόρη της, ποὺ εἶχε καὶ παιδὶ στὴν κοιλιά, καὶ τὶς στεγάσανε σὲ κάτι παράγκες στὴν Καισαριανή.

—Εἶχα γνωρίσει, βέβαια, δύσκολες μέρες στὴ ζωή μου, ὥστόσο ἀφότου ἤρθαμε στὴν πατρίδα, ἡ φτώχεια κ' ἡ πεῖνα ἦταν ἄλλο πράμα νὰ τὸ λές κι' ἄλλο νὰ τὸ βλέπεις. Μεγάλο κακὸ κι' ἀπίστευτο. Ἄς εἶναι! Στὸν τέταρτο μήνα ποὺ φτάσαμε, λευτερώθηκε ἡ κόρη μου. Μὰ τὶ ἀγόρι εἶταν ἐκεῖνο; Θαρρεῖς πὼς τὰ βάσανα κι' οἱ στερήσεις, ἀντὶ νὰ τὸ σκοτώσουνε, τὸ θρέψανε καὶ τ' ἀντρειώσανε μέσα στὰ σπλάχνα της! Ἕνα ἀγόρι ποὺ τρίβαν οἱ γιατροὶ τὰ μάτια τους. Μὰ τὶ νὰ σᾶς τὰ λέω; τὸν ξαίρετε τὸν Τάσο μου, ὁ λόφτυστος ὁ παππούς του, ἀπὸ σβελτάδα, ἀπὸ προκοπή, κι' ἀπὸ πεῖσμα, κι' ἀπὸ δύναμη, ποὺ σίδερο δηλαδὴ νὰ πιάσει στὸ χέρι του, μολίβι τὸ κάνει καὶ τὸ λυγάει.

—Κι' ἡ μητέρα του; θωτοῦσαν οἱ καινούργιες κυράδες τοῦ Ἑλληνικοῦ.

—Αὐτὴ συχωρέθηκε. Μόλις ποὺ ὁ Τάσος ἄρχισε νὰ περπατάει καὶ νὰ βάζει μπρὸς τὰ λογάκια του, («πῶς σὲ λένε, μωρό μου;» τὸν ρωτοῦσανε, «Τάσο Τασούλη» ἀποκρινόταν) καὶ ἅμα κουβαληθήκαμε ἐδῶ στὰ Σούρμενα κι' ἔφτιασα τὴ «βίλα» μου, ἡ κόρη μᾶς ἄφησε χρόνους. «Ἐσύ, μάνα!» μοῦ εἶπε. Τὶ νὰ μοῦ πεῖ περισσότερα; Τὰ λόγια εἶναι φτώχεια. Ἐγὼ μάνα, καὶ κύρης, καὶ παππούς, καὶ γιαγιά, ὅλα ἐγώ.

—Γιὰ τὸν Τάσο Τασούλη;...

—Ναί, γιὰ ποιὸν ἄλλο;

Τώρα, τὴν Κυριακή, τὴν παίρνει ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὴν κουβαλάει ὥς κάτω στὴν παραλία τοῦ Ἑλληνικοῦ, ποὺ κάνει μπάνια ὁ κόσμος, τὴν καθίζει σ' ἕνα τραπεζάκι, τῆς παραγγέλνει τὸ οὔζο της καὶ μεζέδες. Πετάει ὕστερα τὰ ροῦχα του, καὶ μὲ τὸ μπανικὸ ποὺ τὸ φοράει ἀπὸ μέσα, τρέχει μὲ τὴν παρέα του, μὲ τὰ καλύτερα παιδιά, καὶ πέφτουνε στὴ θάλασσα. Περνάει ἡ ὥρα, κι' ὁ νοῦς της βουτάει στὰ παλιά, στὰ χτεσινὰ καὶ στὰ σημερινά της. Μπρὸς στὰ ὁλοζώντανα ρωμαντικὰ της μάτια προβαίνει θολὴ ἡ εἰκόνα τ' Ἅη Δημήτρη, στὰ Ταταύλα της, ὁ Δεσπότης ποὺ ἔβγαινε στὸν αὐλόγυρο τὸ δειλινό, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κυπαρίσσια, καὶ καμμιὰ φορὰ τὴν ἀντάμωνε, τοῦ φιλοῦσε τὸ χέρι ἐκεῖνη, κι' ὁ ἅγιος ἄνθρωπος τῆς ἔλεγε: «Νὰ προσέχει ὁ ἄντρας σου, κάνει μεγάλες πράξεις, ἀλλὰ νὰ προσέχει, τὸ Ἔθνος χρειάζεται νὰ ἔχει παρόμοια λαμπρὰ τέκνα...» Μὰ ὁ Τάσος δὲν ἄκουε. «Σὲ χρειάζεται τὸ Ἔθνος, μοῦ εἶπε ὁ Δεσπότης...» — «Ἂν πρόσεχα, δὲ θὰ μὲ χρειαζόταν!» βαβούριζε ἐκεῖνος καὶ θύμωνε. Μὰ τὶ γλύκα ποὺ τὴν εἶχε ὁ θυμός του! Ὡστόσο, μιὰν αὐγινὴ τὸν βρῆκαν σκοτωμένο κάτω στὸ Καρλίκι, τέσσερις μαχαιριές.

Τὰ χρόνια περάσανε. Τώρα ὁ Τάσος Τασούλης, ὁ ἔγγονος, ποὺ δὲν τὸν γνώριζε τὸν παπούλη, πηγαίνει ὥστόσο στ' ἀχνάρια του, γίνεται ὁ ἴδιος. Μόνο ποὺ αὐτὸς μαθαίνει καὶ γράμματα, ποὺ ὁ παπούλης δὲν ἤθελε οὔτε νὰ τὰ δεῖ, οὔτε νὰ τ' ἀκούσει. Ἅμα βγαίνει ἀπὸ τὴ θάλασσα μὲ τοὺς συντρόφους του, ἀκούει ἡ Ἀσημίνα τὸ σούσουρο: «Ὁ Τάσος Τασούλης πῆγε ὥς τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ..., Ἄνθρωπος εἶναι; Δελφίνι εἶναι;» Ἡ Ἀσημίνα κάνει πὼς δὲν ἀκούει, Κάνει πὼς δὲν βλέπει, ἀλλὰ μόλις γυρίσει ἐκεῖνος τὴ ράχη του νὰ ντυθεῖ, κοιττάζει ἀχόρταγα τὸ δυνατὸ κορμί του, ποὺ τὸ ἔθρεψε καὶ τὸ μεγάλωσε μὲ τὸ μεροδούλι της στὰ ξένα σπίτια, ἡ καρδιά της ξεχειλᾶ ἀπὸ κρυφὲς χάρες, ἀπὸ τὴν περηφάνεια της καὶ τὶς ἐλπίδες της, καὶ θέλει κάτι νὰ πεῖ, μὰ τὰ μάτια της βουρκώνουνε κι' οὔτε ἀπὸ μέσα της μπορεῖ πιὰ νὰ μιλήσει.

(ἀκολουθεῖ)

ΘΡΑΣΟΣ ΚΑΣΤΑΝΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΥ

Μεσάνυχτα, τ' ἀστέρια
μὲ χρώματα αἰθέρια
προβάλλουν ἀπὸ πέρα
καὶ τὰ λουλούδια γύρω
σκορποῦν περίσσιο μύρο
στὸν βραδυνὸν ἀγέρα.

Μεσάνυχτα, γαλήνη
μέσ' στὴν ψυχή μας χύνει
τὸ μαγικὸ αὐτὸ βράδυ'
οἱ τρίλλιες ἀπ' τ' ἀηδόνι
καὶ οἱ λυγμοὶ τοῦ γκιώνη
σμίγουν μέσ' τὸ σκοτάδι.

Γκλόρια

✳

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ

Ἡσυχία ἁπλώνεται παντοῦ. Εἶναι δειλινό. Τὰ δέντρα τοῦ δάσους σαλεύουν σιγὰ σιγὰ καὶ τὸ ἀεράκι χαϊδεύει μιὰ σκιὰ ποὺ περπατάει σὰ χαμένη. Ποιὰ εἶναι; Ποῦ πηγαίνει; Μήπως εἶναι ξωτικό; Ὄχι, ὄχι! Εἶμαι ἐγώ, ναί. Περπατάω σιγὰ σιγὰ κρατώντας τὴν τσάντα τοῦ σχολείου μου στὸ χέρι.

Ποῦ πηγαίνω; Τί θὰ γίνω; Πῶς βρέθηκα ἐδῶ; Χίλιες ἐρωτήσεις στριφογυρίζουν στὸ κεφάλι μου.

Ἄχ! Πῶς εἶμαι ζαλισμένη! Σταματάω μιὰ στιγμὴ γιὰ ν' ἀνασάνω. Κι' ξαφνα νά, σὰν κάτι νὰ ξυπνάει μέσα μου.

Ναί, θυμήθηκα. Πήγαινα σχολεῖο καὶ τὄσκασα.

Γιὰ νὰ πάω ποῦ ὅμως;

Ἄχ! δὲν θυμᾶμαι, δὲν μπορῶ.

Ποῦ πάω τώρα, τί θὰ γίνω;

Στέκομαι καὶ κοιτάζω γύρω μου ξαφνιασμένη.

Κι' ἐξαφνα νά, τὸ τοπίο ἀλλάζει γύρω μου. Ὅλα σκοτεινιάζουν. Μπουμπουνητὰ καὶ ἀστραπὲς σχίζουν τὸν ἀέρα. Κι' ἐγώ, ποῦ εἶμαι; Τί γίνομαι; Ἄ! νἄμαι κι' ἐγώ. Τρέχω, τρέχω σὰν ἀλαφιασμένη, πηδάω πέτρες καὶ χαντάκια, πέφτω, ξανασηκώνομαι καὶ συνεχίζω τὸ τρελλό μου τρέξιμο. Τὰ φορέματά μου εἶναι μούσκεμα.

Μά, νά. Πῶς βρέθηκα ἐγὼ ἐδῶ, μέσα σ' ἐκκλησία; Οἱ εἰκόνες ζωγιανεύουν, μὲ κοιτάζουν. Κι' ἐξαφνα ἐκεῖ στὴ γωνιά, τί βλέπω; Ἕνα φέρετρο!

Πάει, χάθηκα. Κρύος ἱδρώς μὲ περιλούει, τὰ δόντιά μου τρίζουν ἀπὸ τὴν ἀγωνία, δυὸ ἀόρατα χέρια μὲ σφίγγουν.

Μὰ νά, μὲ μιὰ τελευταία προσπάθεια, τρέχω ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Μιὰ λάμψη μὲ στραβώνει, βλέπω τέσσερις ἄσπρους τοίχους καὶ.. ἀνοίγω τὰ μάτια μου.

Ἄχ! Ὄνειρο ἦταν, πῶς ξαλάφρωσα!

Ἀφοβο Μάτι

✳

Ο ΜΑΝΩΛΗΣ

Μήπως ἔτυχε νὰ γνωρίσετε τὸ Μανώλη; Ὄχι; Μά, πῶς εἶναι δυνατόν;

Ἐγὼ γοητεύθηκα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὸν εἶδα νὰ στὸ πεζοδρόμιο, γι' αὐτὸ ἀνέλαβα νὰ τὸν υἱοθετήσω.

Πρέπει νὰ μάθετε ὅτι ὁ Μανώλης ἦταν ἕνας ἀσπρόμαυρος γάτος, μὲ δυὸ πῆχες μουστάκι, καὶ πρὸ πάντων (σημειῶστε το) ἕνας κοινὸς γάτος.

Δὲν ἦταν καθόλου ἀπὸ σόι, μὰ εἶχε κάτι ἐπάνω του, ποὺ σὲ τραβοῦσε.

Ἐξ ἄλλου, πολὺ τῆς ἐμπιστοσύνης μας, μὲ τοὺς καλούς του τρόπους, δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ τὸ καμάρι τοῦ σπιτιοῦ. Δὲν ἔκλεβε τίποτε.

Μόνο ὅταν τὸν πρωτοπῆγα σπίτι μας, ἄρπαξε κάποιο ψάρι—πιὸ μεγάλο ἀπ' τὸ μπόϊ του—ἀλλὰ μετά, ἢ ἀπ' τὸ ξύλο ποὔφαγε, ἢ ἀπὸ «λεπτότητα», φρόντισε νὰ συμμορφωθῇ σύμφωνα μὲ τὸ περιβάλλον ποὺ θ' ἀνῆκε στὸ ἑξῆς.

Ὅσο γιὰ τ' ὄνομά του, ἁπλούστατα στὴν ἀρχὴ τὸν ἔλεγα «μανάρι»—λόγῳ τοῦ πάχους του—κατόπιν πιὸ χαϊδευτικὰ «μανάλι» καὶ τοῦμεινε... «Μανώλης».

Ἕνα πρωὶ τὸν ἔχασα. Ἔψαχνα δῶ, κεῖ, πουθενὰ δὲ βρισκόταν.

—Μανώλη, Μανώλη, ἄνοιξ' ἡ γῆ καὶ σὲ κατάπιε;

Ἀνασάτωσα τὸν κόσμο, τίποτα.

Ἀπελπίσθηκα.

Ξαφνου κάτ' ἀπ' τὸ κρεββάτι: «Νιαάου!».

Τί συμβαίνει στὸ καλάθι; (ποῦ νὰ σκεφθῶ νὰ ψάξω).

Μὰ νά 'κεῖ μέσα ὁ Μανώλης, πλέγει κάει γκρίζο, μαλλιαρὸ στὴν ἀγκαλιά του.

Δὲν πιστεύω τὰ μάτια μου κι' ἀρχίζω νὰ φωνάζω:

«Ὁ Μανώλης ἔχει γατάκι, γέννησε ὁ Μανώλης».

Στὶς φωνές μου τρέχει ἡ μητέρα μου μὴν πιστεύοντας.

Μὰ ἐγὼ θριαμβευτικὰ σέρνω μπροστά της τὸ καλάθι μὲ τὸ Μανώλη καί... τὸ νεογέννητο.

Τὸ τί ἔγινε, δὲ λέγεται.

Ὅλ' ἡ γειτονιὰ μαζεύτηκε σπίτι μας δίδοντάς μας.... συχαρίκια!

. . . . . .

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε.

Ὁ Μανώλης - Μανώλαινα ἔζησε, ἀπέθανε καί.... ἐκηδεύθη ὑπὸ τῶν τέκνων του.

Πολλοὶ γάτοι τὸν διαδέχθηκαν, μὰ τὴ δόξα του δὲν τὴν ἀπόχτησε κανείς!

Ἀτίθασσος

✳

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΔΕΛΦΗ

Ὅταν δὲν ξέρω τὰ μαθήματά μου,
σὲ ποιὸν θὰ τρέξω νὰ μὲ μελετήσῃ;
τ' ἀρχαῖα νὰ μοῦ πῇ Ἑλληνικά μου
τὴν Ἀριθμητικὴ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ;

Καὶ ἂν μὲ πῇ ὁ μπαμπᾶς ξερὸ κεφάλι
καὶ ξεχάσῃ ἡ μαμὰ νὰ μὲ φιλήσῃ,
σὲ ποιον θὰ πάω νὰ μὲ παρηγορήσῃ;
Πάντα σ' ἐσέ, ἀδελφούλα μου μεγάλη.

Εἴμαστε ἴσες, γι' αὐτὸ δὲν τὰ χαλοῦμε·
καὶ νὰ μαλλώσουμε ποτὲ ἂν τύχῃ,
κι' ἀμέσως ἀπὸ δυὸ χωριὰ γινοῦμε,
ἂν φωνάξῃς, θὰ βγάλω γλώσσα πήχη.

Μὰ πάλι στὴ στιγμὴ θὰ φιλιωθοῦμε.
Θὰ λυθῇ ἡ διαφορὰ χωρὶς κακία,
λεύτερα μεταξύ μας θὰ τὰ ποῦμε
καὶ καμμιὰ δὲν θὰ γίνῃ ἀδικία.

Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ πολὺ σὲ ἀγαπάω
κι' ὅταν φωνάζω κι' ὅταν σὲ φιλάω.
Καὶ σ' ἔχω σὰ μιὰ δεύτερη μαννούλα,
μεγάλη ἀγαπημένη μου ἀδελφούλα!

Ἑλληνικὴ Ραχούλα

✳

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ ντεντὰ κάνει περίπατο τοῦ μικροῦ Βαγγέλη. Μιὰ φίλη της τὴ ρωτᾷ:

—Γιατί φοράει μαῦρα ἡ κυρία σου;

—Πέθανε ἡ πεθερά της, ἀπονιᾷ ἡ ντεντά.

Κι' ὁ μικρὸς Βαγγέλης:

—Ὄχι, καλέ! ἡ γιαγιά μου πέθανε!

Συμαῖος

✳

Μαρία: — Νὰ χτυπήσω, κυρία, τὸ κουδούνι;

Ἡ κυρία: — Χτύπα το.

Κι' ὁ Τοτός: — Μπά! καὶ τί σᾶς ἔκαμε;

Μὴ - μου Ἄπτου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 28 (ἀρ. τηλ. 55-536) 17 Ἰουλίου 1945

ΠΟΛΛΑ γράμματα ἔχω σήμερα μπροστά μου. Αὐτὸ θὰ πῇ πὼς ἀρκετὰ Διαπλασόπουλα, ποὺ μὲ εἶχαν χαμενη, μὲ ξαναβρῆκαν, καὶ πρέπει νὰ εἶμαι εὐχαριστημενη, γιατὶ ἡ εὐοίωνη αὐτὴ κίνηση—ἐγγραφές, ἀνανεώσεις ξεσπαθώματα κλπ.—ζωηρεύει ἀπὸ ἑβδομάδα σ' ἑβδομάδα. Δὲν θὰ περάσῃ πολὺς καιρός, καὶ ὁ αὔξων ἀριθμὸς στο νέο Μητρῶο Συνδρομητῶν θὰ εἶναι ὅμοιος σχεδὸν μὲ τὸν ἀριθμὸ τοῦ Μητρώουποῦ κατηκε...

Τυπώνω τώρα κ' ὡραῖα τετραδιάκια Μικρῶν Μυστικῶν. Σὲ λίγο θὰ τυπώσω καὶ Λυσόχαρτο. Στὸ μεταξύ, μὴ μοῦ στέλνετε λύσεις σὲ κοινὸ χαρτί, γιατὶ δὲν εἶναι σωστές. Ἀκοῦς, *Ἀτρέα*, καὶ μερικοὶ ἄλλοι; Τὶς λύσεις τῶν πρώτων φυλλαδίων ποὺ ἔστειλατε, θὰ μοῦ τὶς ξαναστείλετε κανονικά, ὅταν θὰ ἔχω καὶ θὰ προμηθευθῆτε Λυσόχαρτο. Θὰ ἔχετε καιρό, γιατὶ θ' ἀργήσῃ ἡ δημοσίευση τῶν λύσεων κι' ἡ λήξη τῆς προθεσμίας. Ὅσο γιὰ τὸ *Χρυσάνθεμο*, ποὺ ἔτυχε νἄχῃ Λυσόχαρτο «πρὶν ἀπὸ τὴν καταστροφή», εἶναι ἐν τάξει, γιατὶ καὶ τὸ Λυσόχαρτο ποὺ θὰ τυπώσω θὰ εἶναι ὅμοιο μὲ τὸ παλιό. ("Ο,τι μοῦ ἔστειλε τὸ ἔλαβα.)

Χιονισμένε Ταΰγετε, ὅλα αὐτὰ ποὺ θέλεις νὰ μάθῃς θὰ τὰ εἴδες στὰ φυλλάδια ποὺ σοῦ ἔστειλα. Μόνο γιὰ τὸ Σύλλογο ποὺ θέλεις νὰ ἱδρύσῃς θὰ σὲ πληροφορήσω: Δεκάξη μέλη εἶναι ὑπεραρκετά, ἀφοῦ καὶ τρεῖς μόνο φτάνουν γιὰ νὰ τὸν κάμουν Ναί, ὅταν μὲ τὸ καλὸ θὰ γυρίσῃς στὴν Ἀμερική, προσπάθησε νὰ μὲ διαδώσῃς στὰ ἐκεῖ Ἑλληνόπουλα: εἶναι πολλά, ἀλλὰ λίγα μὲ γνωρίζουν.

Πολὺ καλὰ τὸ σκέφθηκες, *Γκλόρια*· ἕνα τέτοιο μυθιστόρημα θἄταν πολὺ κατάλληλο γιὰ μένα. Ἀλλὰ μόνον ἂν ὑπάρχῃ ἔκδοση μὲ πολλὲς εἰκόνες, γιατί, καθὼς ξέρεις, τὰ μυθιστορήματά μου εἶναι πάντα εἰκονογραφημένα. Λοιπόν, μαζὶ μὲ τὴ μετάφραση, στεῖλε μου καὶ τὸ ἀγγλικὸ πρωτότυπο, ἂν ἔχῃ καὶ εἰκόνες· ἄλλως θἄταν περιττό. Ἔννοεῖ

ται πῶς μόνον ἀφοῦ τὸ διαβάσω, θὰ πάρω ἀπόφαση. Πάντως, τὸ θέμα καὶ τὸ εἶδος μάρεσουν.

Τζάκι, εὐχαριστῶ πολὺ καὶ σένα, κι' ὅλα τὰ μέλη τοῦ διαπλασιακοῦ Συλλόγου Καλλιθέας «*Κέφι - Χαρά*», γιὰ τὰ συγχαρητήρια, τὶς εὐχὲς καὶ τὶς καλὲς ὑποσχέσεις. Ὤ, τὸ πιστεύω πῶς μὲ θεωρεῖτε «σὰν κάτι δικό σας», καὶ θὰ μὲ βοηθήσετε τώρα στὸ ἔργο μου περισσότερο κι' ἀπ' ὅσο τὸ κάνατε πρῶτα.

Μὲ χαρὰ ἔλαβα τὸ καλό σου γράμμα, *Αἰσιόδοξε*, κι' ἔσπευσα νὰ σοῦ στείλω τὰ ἐκδοθέντα φυλλάδιά μου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ μάθῃς ὅλα τὰ καθέκαστα. Ἕνα μόνο πρᾶγμα πρέπει νὰ διευκρινίσω καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ ὅλους: Τὸ «ἱστορικὸ κι' ἀγαπητὸ σπίτι» τῆς ὁδοῦ Εὐριπίδου, ποὺ ἦταν τὰ γραφεῖα μου κι' ἡ κατοικία τοῦ κ. Ξενοπούλου, βρέθηκε *κατὰ κακὴ τύχη* μέσα στὴ ζώνη τῶν «πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων» τοῦ Δεκέμβρη, καὶ γι' αὐτὸ ἔπαθε ὅ,τι ἔπαθε. «Ἔγκλημα», ὅπως τὸ λές, ἐναντίον τῆς «Διαπλάσεως» ἢ τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἐν γνώσει, σκόπιμα, προσωπικά, ξεπίτηδες, δὲν ἔγινε ἀπὸ κανένα.

Εἶσαι πολὺ δικαιολογημένος, *Γ. Μπούτουρα*, γιατὶ καὶ χιλιάδες ἄλλα παιδιά, αὐτὸν τὸν καιρό, μ' «ἐγκατέλειψαν» χωρὶς νὰ θέλουν. Ἀπὸ τὰ φυλλάδια ποὺ σοῦ ἔστειλα, θὰ ἔμαθες κι' ὅσα δὲν ἤξερες. Ἔχω πάντα ὑπ' ὄψει μου κι' αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Μάρκ Τουαΐν, ἀλλὰ δὲν ξέρω ἀκόμα πότε θὰ τὸ δημοσιεύσω. Γράφε μου τώρα ποὺ μὲ «ξαναβρῆκες»...

Στεφάνι τῆς Λευτεριᾶς, σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς. Ἐκεῖνο τὸ «παλιοεφτὰ» δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία, ἀφοῦ ὁ γενικὸς βαθμός σου, καὶ στὰ Ἑλληνικὰ μαθήματα καὶ στὰ Γαλλικά, εἶναι ἄριστα, καὶ στὰ πρῶτα ἦλθες 2ος μέσα σὲ 49 μαθητές, καὶ στὰ δεύτερα πάλι 2ος μέσα σὲ 22. Τοῦ χρόνου σοῦ εὔχομαι νὰ ἔλθῃς 1ος σὲ ὅλα.

Ὁ κ. Γ. Θ. Καχριδῆς, ποὺ ἔλειπε αὐτὸν τὸν καιρό, γύρισε στὴν Ἀθήνα καὶ μοῦ ἔστειλε τὸ τέλος τοῦ ὡραίου ἐπιστημονικοῦ του ἄρθρου «Ἀόρατες Ἀλυσίδες», ποὺ εἶχε μείνει στὴ μέση Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο θὰ τὸ συνεχίσω. — Ἐπίσης ἔλαβα γράμμα ἀπὸ τὸν παλιό μου συνεργάτη κ. Παν. Δ. Σεφερλῆ, ποὺ θὰ μοῦ στέλνῃ καὶ πάλι ἀπὸ τὰ χαριτωμένα του ἐκεῖνα παραμύθια καὶ λαϊκὰ ἀνέκδοτα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως, διὰ τοὺς συνδρομητὰς ἢ τὰδέλφια των δρχ. 100, διὰ τοὺς ἀγοραστὰς δρχ. 200. Ὅσα ψευδώνυμα ἀκολουθοῦνται ἀπὸ α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια, ὅσα ἀπὸ κ: ἀνήκουν σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ὀδοιπόρος, ἀ. (ΚΓ). Μυρτώ, κ. (ΙΒ). Μέλισσα, κ. (ΣΘ). Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι, ἀ. (;). Μακεδονομάχος, ἀ. (ΑΚ). Προσκοπάκι, ἀ. (ΔΚ). Τριπολιτσοτάκι, ἀ. (ΚΧ). Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος, ἀ. (ΗΜ). Κόντε Ρεπανάκης, ἀ. (ΚΚ). Ἀμερικανόπουλο, ἀ. (ΓΚ). Ἐξερευνητὴς τῶν Ἄστρων, ἀ. (ΑΚ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀτρεύς, ἀ. Ἀγράμπελη, κ. Ὑάκινθος, ἀ. Συριανός, ἀ. Γκάλικ, ἀ. Τσούπρα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Κοίτην Κ. Ψυρίου* (ἦταν «ἕνεκα ἡ ἀπεργία» τῶν τυπογράφων· τώρα πάλι θὰ λαβαίνῃς φύλλα τακτικά.) *Ὀδοιπόραν*, *Ἐκάτην*, *Ἀτίθασσον*, *Ἄφοβο Μάτι*, *Ρὸζ Μπουμπουκάκι*, *Ἑλληνικὴν Ραχούλαν* (ἔλαβα τὰ κομμάτια σας γιὰ τὴν Σ.Σ.Σ.) *Μ. Φωτειάδην* (ἔστειλα.) *Κοὺκ* κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 303ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δέχεται μέχρι τῆς 26 Αὐγούστου, καὶ πέραν ἀκόμη, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθεῖ.

85. Λεξίγριφος

Σὲ θεριοῦ τὸ πλάϊ
Ξωφτικὰ κολλάει
Μάνες μυθικός,
Κι' ἕνας θρυλικὸς
Ἀπ' τὰ δυὸ μαζὶ
Ἥρως ξαναζεῖ.

Σύλο Ἀπελέκητο

86. Στοιχειόγριφος

Βουνὸ ἑλληνικό,
Χωρὶς κεφάλι, γίνεται
Στοιχεῖο χημικὸ—
Τί εὔκολα ποὺ λύνεται!

Ἀτρεὺς

87. Ἀναγραμματισμὸς

Τῆς Ρωσσίας πόλη πιάνεις
Καὶ τῆς κόβεις τὰ δυὸ πρῶτα·
Ἀπορεῖς τί νὰ τὰ κάνεις;
Τότε, λύτη, μένα ρώτα:
Πρόσθεσέ τα στὴν οὐρά,
Νά... τὸν φᾶμε μιὰ χαρά!

Σύλο Ἀπελέκητο

88. Αἴνιγμα

Κοινόταν' ὄνομα τ' ἀρσενικό μου
Ὅλοι γυρεύουνε τὸ θηλυκό μου·
Κι' ὅσο γιὰ τὸ οὐδέτερό μου,
Ὅποιος σὲ ξένο μένει σπίτι
Τὸ δίνει στὸν ἰδιοκτήτη.

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

89. Πυραμὶς

Ὁριζόντιως, κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω, ἀστερίσκοι καὶ σταυροί: φωνῆεν, θεά, ὀπτικὸν ὄργανον, θεὸς ἀλλάζων μορφάς, Πατριάρχης, ἥρως τοῦ 21.— Οἱ σταυροὶ καθέτως: ἀστερισμός.

Ἀτρεὺς

90. Κρυπτογραφικὸν

123456 = Ἀρχηγὸς Κράτους.
236351 = Ποταμὸς μὲ τὸ ἀρχαῖον του
35263 = Ἠφαίστειον ὄνομα.
45113 = Πόλις τῆς Νοτιοσλαυΐας
523453 = Κράτος
63531 = Μυθολογικὸν

Ἴναχος

91—95. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

θύρα, ἰστός, ὕστατος, σκύπτω, κρότος.

Ἀτρεὺς

96. Ἐπιγραφὴ ἐκ Μεσοστιχίδος

123 Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι
456 ζητουμένων λέξεων—αἱ ὁποῖαι ἔ-
789 χουν ὅλαι ἀπὸ πέντε—νὰ τεθοῦν εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀριθμῶν, καὶ θὰ σχηματισθῇ Ἐπιγραφή, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Προφήτης· 2, Βασιλεὺς τῆς Κρήτης· 3, Σοφιστὴς Θηβαῖος· 4, Ἔντομον παράσιτον· 5, Πατὴρ ἥρωος ἀργοναύτου· 6, Βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων· 7, Ἀρχαία περίφημος χώρα τῆς Ἀσίας· 8, Νηρηΐς· 9, Βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων.

Σύλο Ἀπελέκητο

97. Μικτὸν

η — πστς — ωει

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

98. Γρίφος

Γιὰ σουγιὰ Νίκου κι' ἄς περνῶ!
(Λαϊκὴ παροιμία) *Ἀτρεὺς*

Δήλωσις: — Εἰς τὸ ἐρχόμενον φύλλον θὰ ὁρισθῇ ἡ τελευταία προθεσμία ὑποβολῆς Ἀσκήσεων διὰ τὸν Διαγωνισμὸν τοῦ 1945. Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν, ὅσοι ἔχουν ἑτοίμους Συλλογάς, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ 2ον φύλλον, νὰ τὰς στείλουν τὸ ταχύτερον.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον.—Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρχ. 30. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 3 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλά, 4 δρχ. μὲ κάχέα καὶ 5 δρχ. μὲ κεφαλαία. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 20.

[Α — 14]

Μὲ καινούριο ψευδώνυμο καὶ περισσότερη ὄρεξη ξαναμπαίνω στὴν κίνηση.

Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι

[Α — 15]

Μὲ τὸ ἄνοιγμα τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα καὶ ἀλληλογραφῶ. Γράψατε:

Δδα Ἀθηνᾶν Καρακάσογλου
Ταχυδρομεῖον Μακρυγιάννη
Poste-Restante (Ἀθήνας)

Περιμένω ἀπ' ὅλες. *Δεπτὴ Καρδούλα*

[Α — 16]

Χαιρετῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα.

Βολιωτόπουλο

[Α — 17]

Ἕνα θερμὸ πελευταῖο γειά σας! ἀπ' τὸ

Σύλλα

[Α — 18]

Γαλλικὰ μὲ φτηνὰ δίδακτρα γιὰ Διαπλασόπουλα. *Γράψετε*:

Καν Κωσταντάκου
Ἀνδρούτσου 157, Πειραιεὺς

[Α — 19]

Διαπλασόκοσμε! Ἐνίσχυσε τὴ Μητέρα Διάπλασι. Ὅλα πρὸς ὄφελός μας.

Ἀμερικανόπουλο

[Α — 20]

Μετὰ ἀπὸ τετράχρονη σκλαβιὰ ἔρχομαι νὰ χαιρετίσω τὸν Διαπλασόκοσμο, στέλνοντας ἕναν ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ ἀπὸ τὴ Λακωνικὴ Γῆ.

Ἀμερικανόπουλο

Τυπογραφεῖον Ἀδελφῶν ΡΟΔΗ, ὁδὸς Κεραμεικοῦ ἀρ. 42